



CSRD of niet: hoe je als MKB-bedrijf wél slim inspeelt op duurzaamheid

Emma Kallen

10 april 2025

Door het nieuwe Omnibusvoorstel valt de CSRD meer naar de achtergrond

De CSRD en Omnibus



CSRD

De **Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)** is een Europese rapportage richtlijn die bedrijven verplicht om jaarlijks te rapporteren over hun duurzaamheidsprestaties en ambities

De richtlijn verplicht **grote ondernemingen** te rapporteren over duurzaamheid vanaf **2026 over boekjaar 2025**

- > € 50 miljoen omzet
- > € 25 miljoen balanstotaal
- > 250 medewerkers

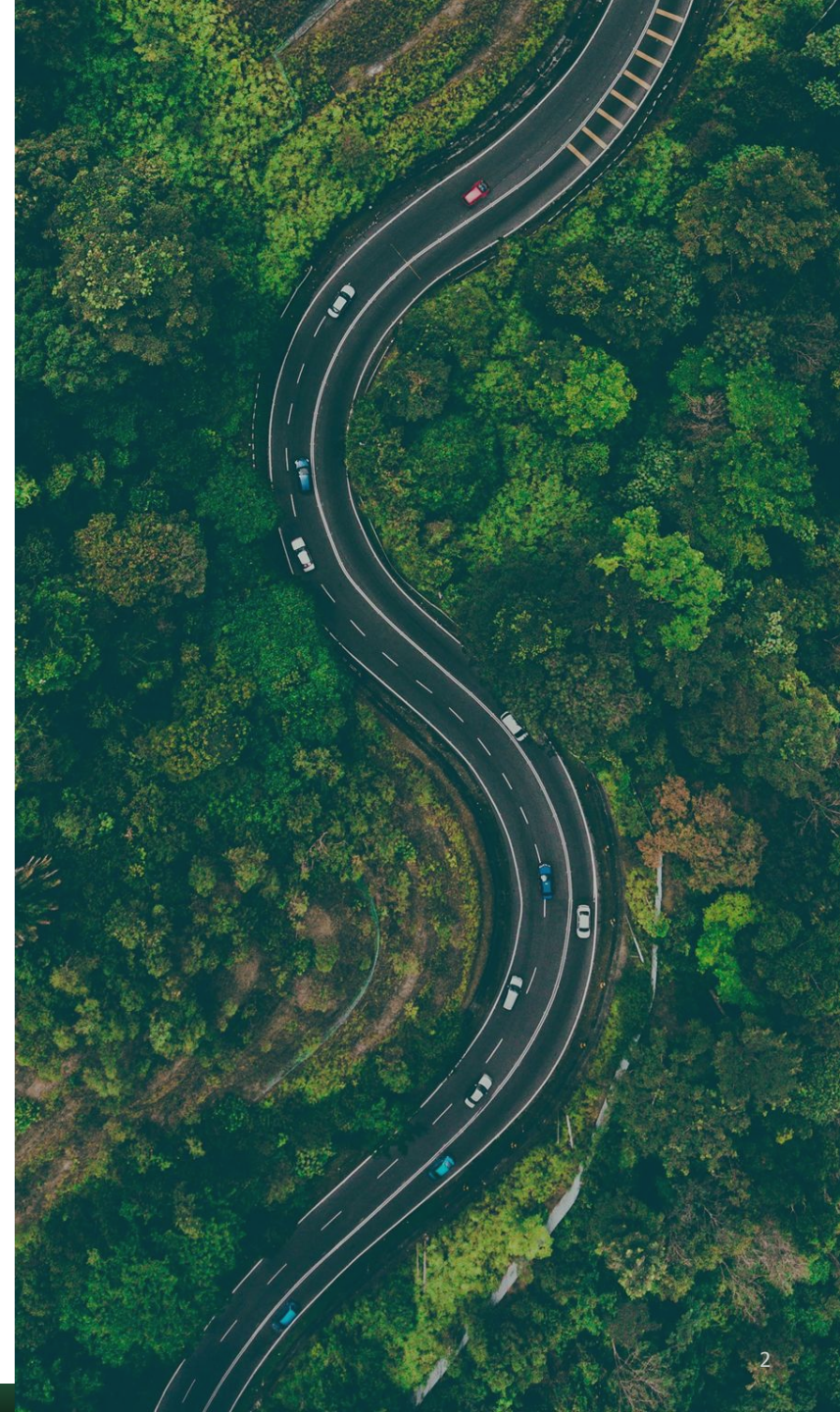


OMNIBUS

De **EU Omnibus-wetgeving** is een recent voorstel van de Europese Commissie met als doel bestaande duurzaamheidsrichtlijnen zoals de **CSRD**, de **CSDDD** en de **EU Taxonomie** te vereenvoudigen en beter op elkaar af te stemmen.

Het Omnibus wetsvoorstel stelt **een drietal veranderingen** voor die aan het **einde van 2025** definitief worden:

- Grenswaarde aanpassen van >250 FTE naar >1000 FTE
- Twee jaar uitstel op de rapportage (bevestigd)
- Minder kwalitatieve complexiteit, meer focus op kwantitatieve data



Als gevolg van Omnibus zijn een stuk minder bedrijven straks CSRD plichtig

Wat betekent dit voor het MKB?

Minder bedrijven worden direct CSRD-plichtig

- Veel MKB-bedrijven vallen voorlopig buiten de CSRD. Minder druk, geen verplichte rapportage of audit – maar wel kans om je voor te bereiden.

Maar de ketenverantwoordelijkheid blijft bestaan

- Grote klanten blijven data opvragen voor hun eigen rapportage. Verwacht vragen over CO₂, brandstofverbruik, circulariteit en prestaties per rit. Klanten kunnen op termijn zelfs minimumvoorwaarden stellen.

Uitstel is geen afstel

- De duurzaamheidsdoelen (2030 & 2050) blijven overeind. De CSRD komt eraan – later, maar niet minder relevant.

Structuur blijft leidend

- De CSRD-structuur wordt de norm voor duurzaamheidsrapportages – ook via lichtere varianten zoals de VSME. Wie nu al rapporteert in die vorm, bouwt aan een toekomstbestendig systeem dat meegroeit met klant- en wetgevingsvragen.

Vooruitdenken = concurrentievoordeel

- Wie nu start met dataverzameling en automatisering, loopt straks voorop. Beter voorbereid, efficiënter én aantrekkelijker voor opdrachtgevers.



Veel bedrijven stappen nu over van de CSRD naar de VSME voor hun duurzaamheidsrapportage

De VSME: Wat, opzet en hoe?



Wat?

De **VSME-standaard** is een **vrijwillige** richtlijn die micro-, kleine en middelgrote (MKB) ondernemingen ondersteunt bij het leveren van **duurzaamheidsinformatie** aan grote bedrijven, banken en investeerders en hun eigen **duurzaamheidsmanagement** verbetert.



Opzet?

- De VSME standaard behandelt **dezelfde onderwerpen als de CSRD**, maar dan in beknoptere vorm
- Er zijn twee modules:
 - **Basis module**: minimale informatie voor micro-ondernemingen
 - **Comprehensive module**: uitgebreidere rapportage meer in lijn met verwachtingen van grotere bedrijven, banken, en meer.



Hoe?

- Geen verplichtingen voor periodieke publieke rapportage
- Bepaal zelf **hoe vaak** je rapporteert en hoe je de **informatie deelt**
- **Geen accountantscontrole** nodig

Hoewel de VSME aanpak op de CSRD is gebaseerd, zijn er wel een aantal belangrijke verschillen

Verschillen tussen CSRD en VSME

Fase	Aspect	CSRD	VSME
Algemeen	Audit trail	Zeer uitgebreide vastlegging van het proces, inclusief onderbouwing van keuzes, betrokkenen, en gebruik van input (vereist voor auditor)	Geen verplichting voor audit trail
Dubbele materialiteitsanalyse	Diepgang motivatie scores	Uitgebreide toelichting vereist voor alle beoordelingen, inclusief onderbouwing en bewijsstukken (indien van toepassing)	Alleen het ‘if applicable – principle’ per specifiek onderwerp
	Stakeholdervalidatie	Veel gesprekken met diverse stakeholders verplicht (min ~10) en resultaten moeten nauwkeurig worden gedocumenteerd en verwerkt	Geen formele eis voor stakeholdervalidatie
Actieplan en implementatie	Aantal acties en datapunten	Uitgebreide verplichtingen (~100 rapportage-eisen en tot ~1,500 datapunten) zorgen ervoor dat er meer en complexe acties en data nodig zijn	Veel beknoptere rapportage (~30 rapportage-eisen met <100 datapunten) met minder complexe actiepunten
	Verplichte onderdelen	Beperkte flexibiliteit: uitgebreide en gestructureerde rapportage is vereist, ondanks vrijstellingen of fasering	Meer vrijheid om bepaalde onderdelen minder toe te lichten of niet mee te nemen
	Monitoring en rapportage	Verplichte jaarlijkse voortgangsrapportage en meetbare KPI’s zorgen ervoor dat er processen moeten worden opgezet voor jaarlijkse borging	Geen verplichte voortgangsrapportage of KPI’s beperken de implementatielast

Er zijn 12 eisen in de basismodule die worden aangevuld met 9 eisen uit de aanvullende comprehensive module

Rapportage eisen van de VSME

Onderwerp	Basis Module	Comprehensive Module
Algemeen	B1 – Basis voor voorbereiding B2 – Beleid voor de transitie naar een duurzamere economie	C1 – Strategie: business model en duurzame initiatieven C2 – Beschrijving van praktijken, beleid en initiatieven voor de transitie naar een duurzamere economie
Klimaatverandering	B3 – Energie en broeikasgassen	C3 – BKG reductie doelstellingen en klimaat transitie plan C4 – Klimaatrisico's
Verontreiniging	B4 – Verontreiniging van lucht, water en bodem	n.v.t.
Biodiversiteit en ecosystemen	B5 – Biodiversiteit	n.v.t.
Water- en mariene hulpbronnen	B6 – Water	n.v.t.
Circulaire economie	B7 – Grondstoffen gebruik, circulaire economie en afval	n.v.t.
Eigen personeel	B8 – Eigen personeel – algemene kenmerken B9 – Eigen personeel – gezondheid en veiligheid B10 – Eigen personeel – beloning, opleiding en CAO	C5 – Aanvullende (algemene) kenmerken eigen personeel C6 – Aanvullende informatie – beleid en processen voor mensenrechten C7 – Ernstige negatieve mensenrechtenincidenten
Werknemers in de waardeketen en consument en eindgebruiker	n.v.t.	C7 – Ernstige negatieve mensenrechtenincidenten
Zakelijk gedrag	B11 – Veroordeling en boetes voor corruptie en omkoping	C8 – Inkomsten uit bepaalde sectoren en uitsluiting EU benchmarks C9 – Genderdiversiteitsratio binnen het bestuursorgaan

Je rapporteert minimaal over de verplichte rapportage eisen en bepalen welke verder 'relevant' en optioneel zijn

Minimale rapportage eisen voor de basis en comprehensive module

Rapportage eisen	Verplicht	Relevant	Optioneel	> drempel*
B1 – Basis voor voorbereiding	✓	✓		
B2 – Beleid		✓		
B3 – Energie en broeikasgassen	✓			
B4 – Verontreiniging van lucht, water en bodem		✓		
B5 – Biodiversiteit		✓	✓	
B6 – Water	✓	✓		
B7 – Grondstoffen en circulaire economie	✓	✓		
B8 – Algemene personeel kenmerken	✓		✓	✓
B9 – Personeel veiligheid en gezondheid	✓			
B10 – Beloning opleiding en CAO	✓			✓
B11 – Veroordeling en boetes corruptie		✓		

Rapportage eisen	Verplicht	Relevant	Optioneel	> drempel
C1 – Strategie, business model en initiatieven	✓	✓		
C2 – Praktijken, beleid en initiatieven voor toekomst		✓		
C3 – BKG doelen en klimaat transitie plan		✓		
C4 – Klimaat risico's		✓	✓	
C5 – Aanvullende personeel kenmerken		✓		
C6 – Mensenrechten beleid en processen	✓	✓		
C7 – Ernstige mensenrechten incidenten	✓	✓		
C8 – Inkomsten van bepaalde sectoren	✓	✓		
C9 – Genderdiversiteit in bestuursorganen		✓		

Bereidt je slim voor op de verwachtingen van stakeholders op het gebied van duurzaamheid en zorg dat je bedrijf toekomstbestendig is

Strategische duurzaamheid als een license to operate over een paar jaar

Waarom dit nú relevant is (*Drijfveren*)

- **Klanten gaan vragen stellen**
Grote CSRD-plichtige klanten willen inzicht in jouw scope 1 & 2 CO₂-uitstoot of CO₂ per zending.
- **Ook niet-CSRD-bedrijven stellen eisen**
Duurzaam inkopen wordt steeds belangrijker – bijv. bij aanbestedingen of ketensamenwerking.
- **Toegang tot financiering**
Banken vragen vaker naar MVO-beleid of duurzaamheidsrapportage als onderdeel van kredietbeoordeling.
- **Toekomstgerichte positionering**
Duurzaam ondernemen is geen hype maar noodzaak richting 2030 & 2050 – nú meebewegen = straks voorsprong.



Hoe je je nú slim voorbereidt (*Oplossingen*)

- **Breng je CO₂-footprint in kaart**
Begin met scope 1 & 2 (brandstof, energiegebruik) – dit vormt de kern van klantvragen.
- **Gebruik de VSME-structuur**
Licht en modulair: biedt houvast om duurzaamheidsinformatie stapsgewijs te verzamelen en rapporteren.
- **Automatiseer je dataverzameling**
Gebruik je bestaande tools (TANS/TALIS/IMPACT) slim om gegevens over transport en brandstof automatisch te bundelen.
- **Leg vast wat je doet en waar je naartoe werkt**
Begin klein, maar structureer je inspanningen. Denk aan een duurzaamheidsbeleid, KPI's of CO₂-reductiedoelen.

Houdt minimaal rekening met eisen op het gebied van CO2 als gevolg van de CSRD en anticipeer de vragen en verwachtingen

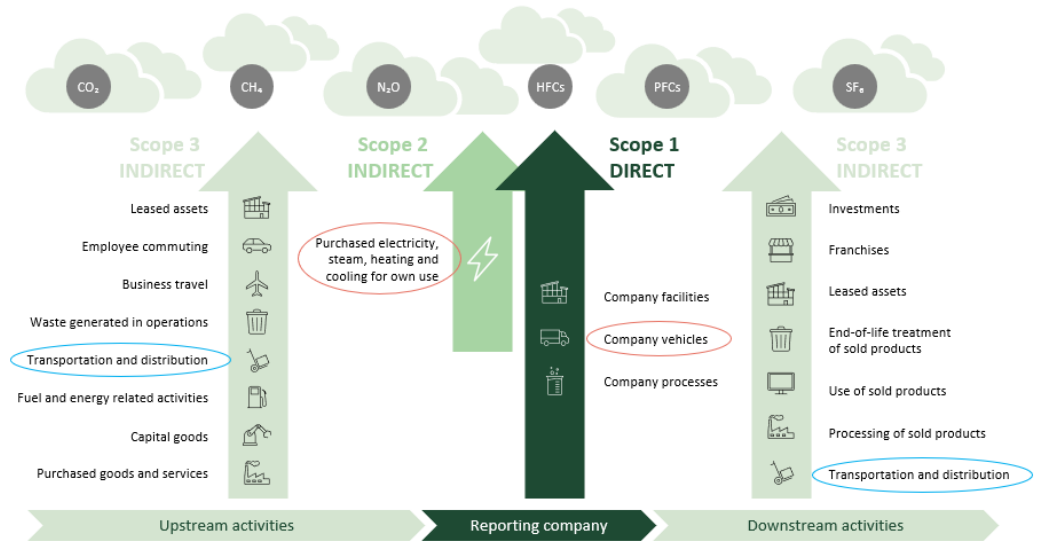
Eisen zijn van toepassing op CSRD plichtige bedrijven

➤ Rapporteer in ton CO2-eq bruto **scope 1, 2 en 3** emissies

➤ Houd rekening met de beginselen, vereisten en handvatten verschaft door **GHG Protocol** Corporate Standard

➤ Je kan de vereisten van **ISO 14064-1:2018** volgen

➤ Rapporteer de **methodologieën**, significante **aannames** en emissiefactoren die gebruikt zijn voor de berekening, inclusief de **redenen waarom deze** zijn gekozen en verschaf een **referentie** of link naar de gebruikte berekeningstools



De CSRD stelt ook minimale eisen aan de kwaliteit van de CO2-data

Primaire versus secundaire data

- Primaire data heeft altijd **voorkeur**, maar is **niet verplicht**.
- Primaire data verkrijgen kan uitdagend zijn, vooral voor MKB. Zelfs na 'redelijkerwijs te verwachten inspanningen' de informatie uit de keten soms niet te verzamelen is.
- **Schatting zijn ook toegestaan**, daarbij gebruikmakend van alle redelijke en gefundeerde informatie, zoals data over sectorgemiddelden en indirecte maatstaven ("proxies"), mits de aannames en schattingen **nauwkeurig worden beschreven**
- Bij secundaire data heeft **gemodelleerde** data voorkeur over **standaardwaarden** en moet er gewerkt worden met de minst gunstige waarden



Wat zijn als gevolg van de CSRD harde eisen? Wat kun je verwachten?

“Data cheat sheet” voor MKB-bedrijven

- **Data:** Totale CO₂-uitstoot (scope 1 & 2, soms 3)
- **Methodiek:** hoe berekend? Welke bronnen en aannames?
- **Detailniveau:** kan je per klant, rit of zending iets zeggen?
- **Betrouwbaarheid:** gebruik je primaire of secundaire data?



Hoe kun je slim voorbereiden op (aankomende) verwachtingen met tools en automatisering

Tools voor CO2 en de VSME

CO2 footprinting

TMS & Impact - TANS

Om ritten te berekenen en optimaliseren inclusief CO2 berekening



CO2meter.nl – TSL, TLN & Evofenedex

De CO₂-meter maakt inzichtelijk hoeveel CO₂-uitstoot je per vervoerde lading hebt.



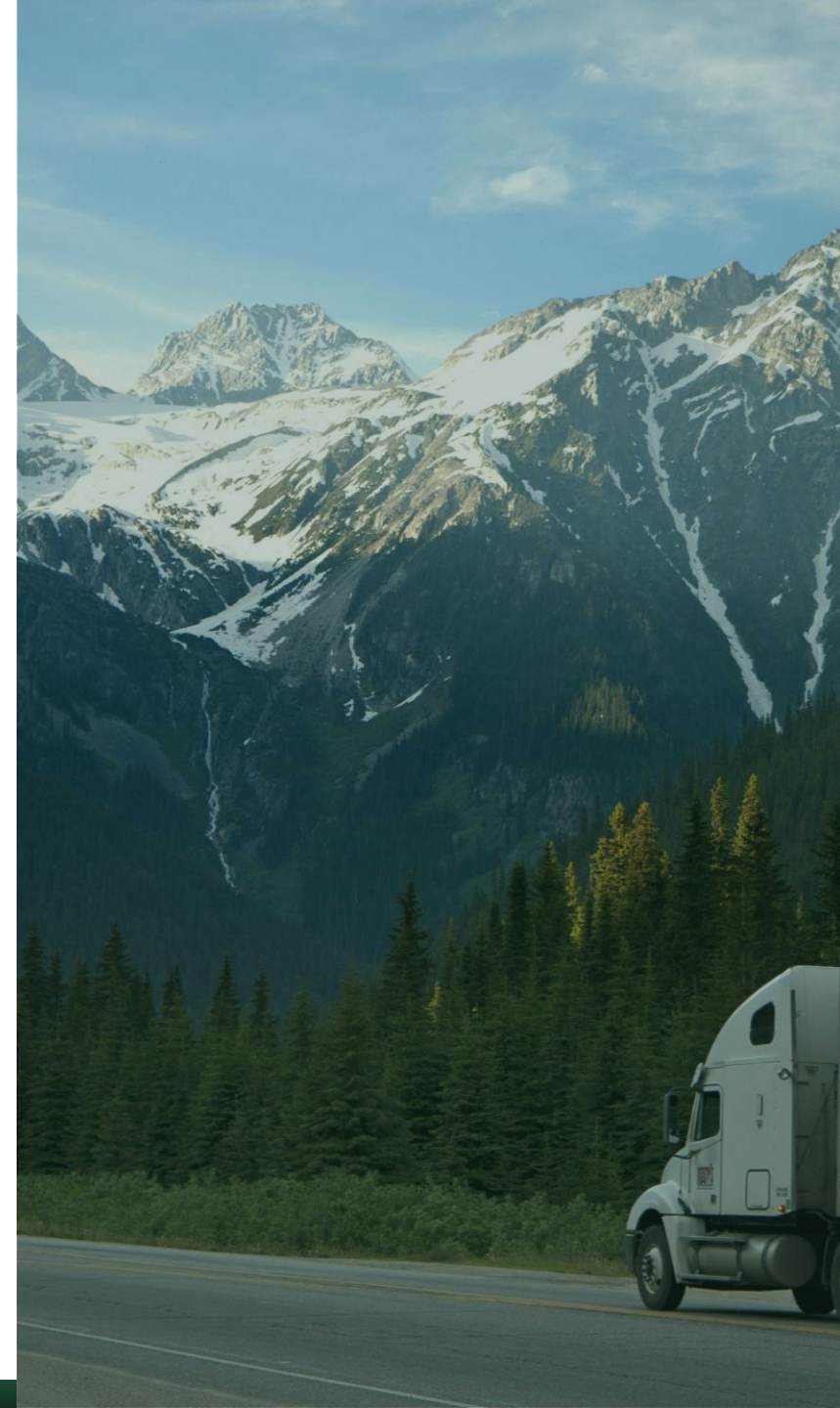
Bigmile

Tool in samenwerking met TSL. Meet en vergelijkt CO₂-uitstoot over de hele operatie (incl. scope 3).



Bricklog

Specifiek voor logistieke MKB'ers. Focus op CO₂ per rit, per klant of per opdrachtgever.



Hoe kun je slim voorbereiden op (aankomende) verwachtingen met tools en automatisering

Tools voor CO2 en de VSME

Duurzaamheidsrapportage

Agora-Z – Factor Delta, Bricklog, Cape Group

Software tool om VSME rapportage op te stellen inclusief CO2 footprint berekening.

AGORA-Z

Ecocharting

Software voor gestructureerde duurzaamheidsrapportage (VSME en CSRD light).



ECOCHARTING

Groene Otter

Combineert VSME rapportage + footprint berekening – bruikbaar voor klanten, banken en ketenpartners.

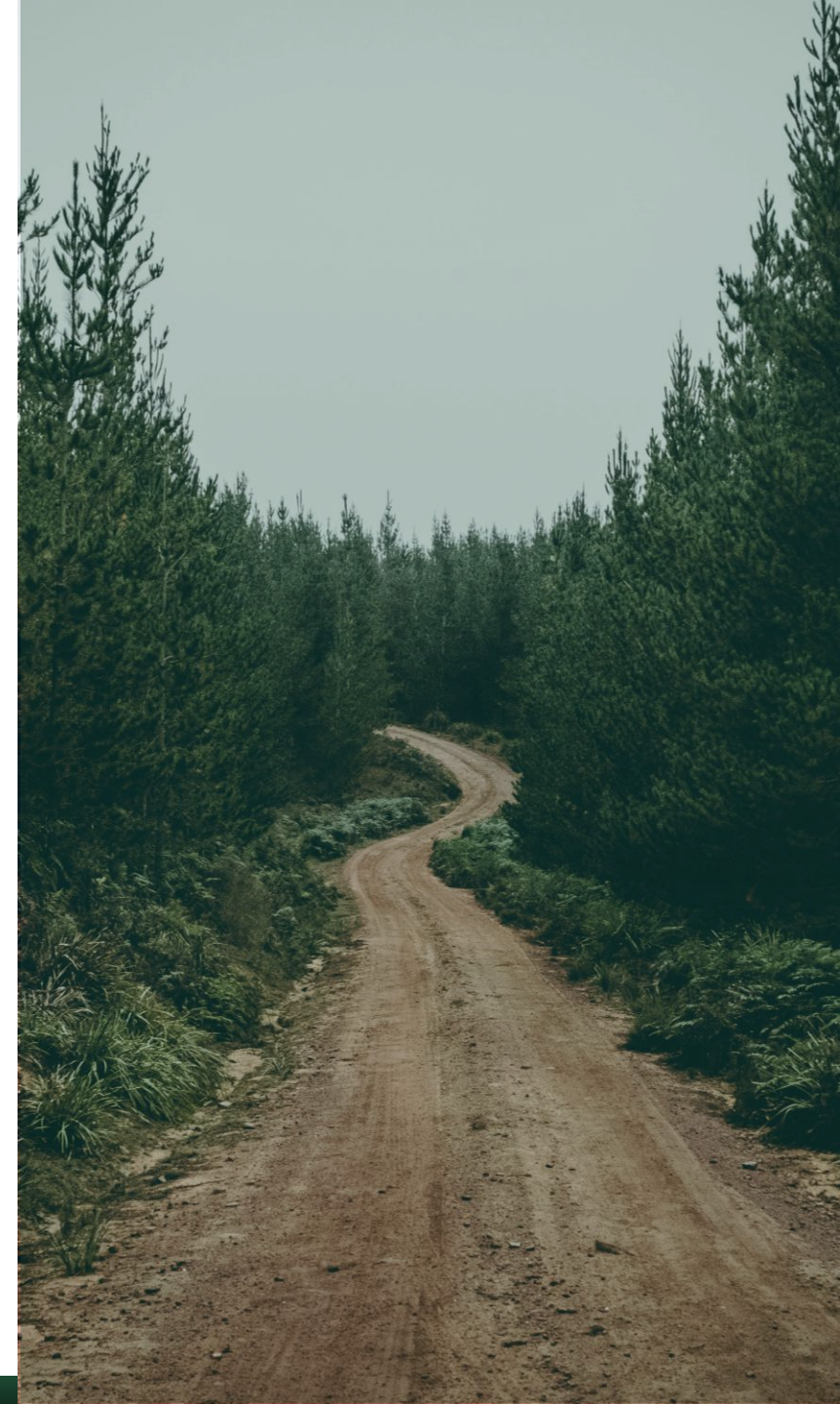


Groene
Otter

VSME tool 2025

Sjabloon-gebaseerde oplossing om VSME-rapportages op te stellen – laagdrempelig & modulair

VSME TOOL
COLLECT - MANAGE - REPORT



Er zijn veel voordelen van automatisering en tooling

Operationeel, strategisch en compliance voordelen

➤ Operationeel voordeel:

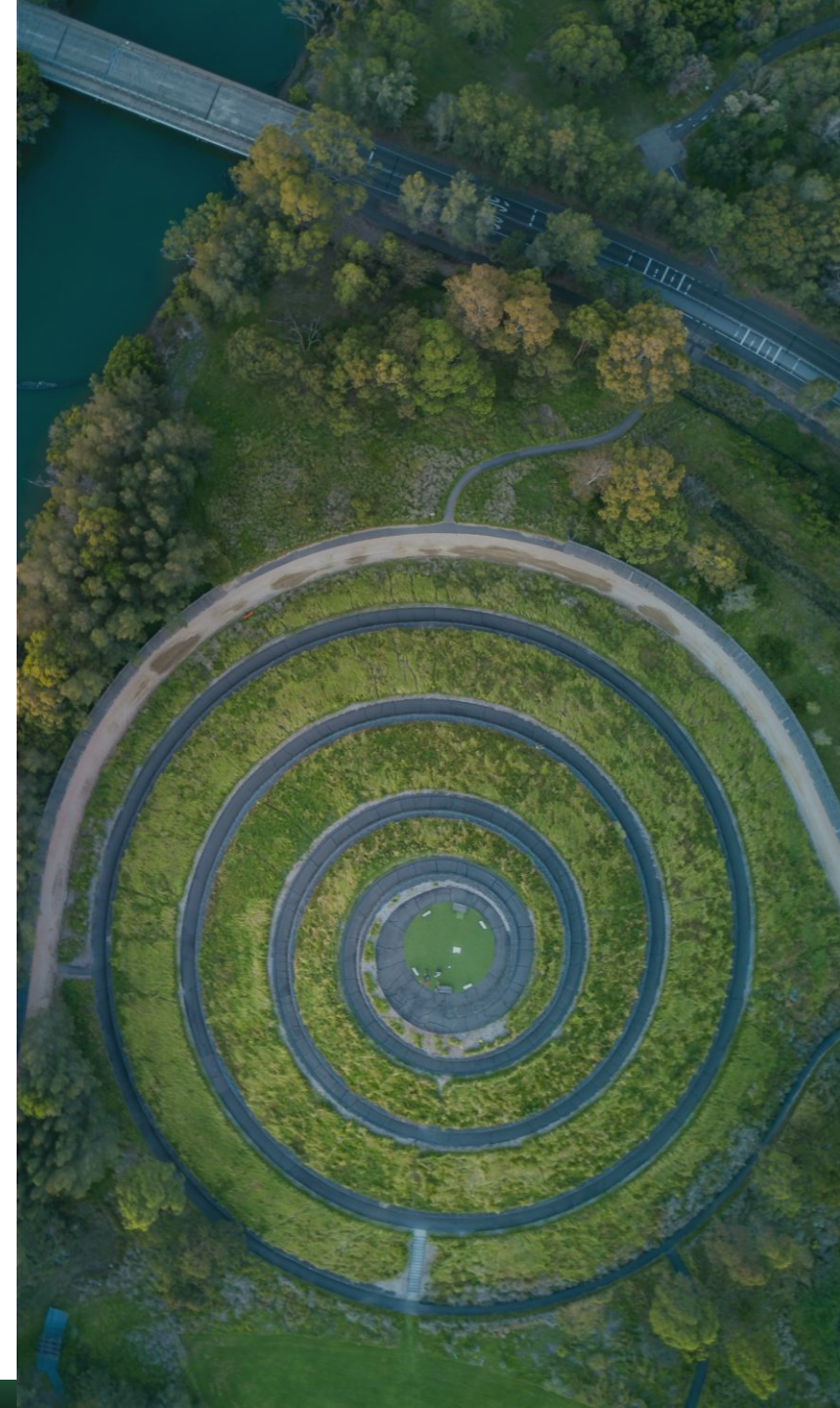
- **Efficiëntie en tijdswinst:** Minder handmatig werk, minder kans op fouten in data-invoer of rapportage.
- **Slimme sturing:** Inzicht = actie. Je kunt sneller bijsturen op routes, voertuigkeuze of planning.

➤ Strategisch voordeel:

- **Professioneel en betrouwbaar:** Bedrijven met inzicht in duurzaamheid worden aantrekkelijker voor opdrachtgevers en financiers.
- **Basis voor duurzaamheidsbeleid:** Tools helpen bij het vastleggen en opvolgen van doelen (bijv. CO₂-reductie).

➤ Compliance en risicobeheersing:

- **Klaar voor audits of vragen van klanten/banken:** Tools houden bij *hoe* data is berekend (methode, aannames, bronnen).
- **Toekomstbestendigheid:** Door nu al te werken met tools conform VSME/CSRD-structuur, hoef je straks niet opnieuw te beginnen.



Wacht niet op verplichting, maar werk aan vertrouwen en voorsprong

Wat kun jij nú doen?

➤ Duurzaamheid blijft komen, CSRD of niet

- De CSRD mag zijn uitgesteld, maar de koers ligt vast: 2030 en 2050
- Bedrijven die nú stappen zetten, hebben later een voorsprong
- Niet verplicht ≠ niet belangrijk → begin klein en slim en houd grip!

➤ Wat kun je nu al doen als MKB in logistiek?

- Begin met je CO₂-uitstoot in kaart te brengen (scope 1 & 2)
- Gebruik tools (zoals TALIS, Bricklof, BigMile) om data te verzamelen en te structureren
- Kies voor een toekomstbestendige structuur: werk via VSME of een eigen duurzaamheidsrapport
- Breng intern in kaart: welke vragen krijg ik nu al? En ben ik daar goed op voorbereid?



Download: Gratis Rapportage Cheat Sheet (VSME)

Heb je vragen? Neem contact op:

- e.kallen@factordelta.nl
- 06 36 17 25 68

Download het PDF.
Scan de QR code!





FactorDelta

Factor Delta
Westeinde 16
1017 ZP Amsterdam

+31 (0)88 386 01 00
info@factordelta.nl
factordelta.nl